

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΧΗΜΕΙΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΤΑΞΗ : Γ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΕΦ. ΘΕΡΜΟΧΗΜΕΙΑ, ΧΗΜΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΗ, ΧΗΜΙΚΗ
ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ, ΟΞΕΑ-ΒΑΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Στις ερωτήσεις Α1 → Α5 να γράψετε τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση:

- A1.** Σε ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα στους 25°C, η CH₃NH₂ παρουσιάζει μικρότερο βαθμό ιοντισμού;
- α. Διάλυμα 0,1M CH₃NH₂.
  - β. Διάλυμα 0,1M CH₃NH₂– 0,1M NaCl.
  - γ. Διάλυμα 0,1M CH₃NH₂– 0,1M NaOH.
  - δ. Διάλυμα 0,1M CH₃NH₂– 1 M NaOH.

Μονάδες 4

- A2.** Η αύξηση της θερμοκρασίας προκαλεί αύξηση της ταχύτητας αντίδρασης, επειδή:
- α. Μεγαλύτερο ποσοστό μορίων έχει την ελάχιστη ενέργεια, ώστε να δίνουν αποτελεσματικές συγκρούσεις.
  - β. Μειώνεται η συχνότητα των συγκρούσεων των μορίων.
  - γ. Αυξάνεται η ενθαλπία της αντίδρασης.
  - δ. Ελαττώνεται η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης.

Μονάδες 4

- A3.** Από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα όξινο είναι:
- α. Διάλυμα 0,1M KNO₃.
  - β. Διάλυμα 0,1M HCOOK.
  - γ. Διάλυμα 0,1M NaHSO₄.
  - δ. Διάλυμα 0,1M NaClO₄.

Μονάδες 4

- A4.** Σε δοχείο βρίσκονται σε ισορροπία 4 mol A με ποσότητες από τα Β, Γ και Δ σύμφωνα με την εξίσωση: 2A(g) + B(g) ⇌ Γ(g) + 3Δ(g), ΔH < 0.
- Ποιά από τις παρακάτω μεταβολές έχει πραγματοποιηθεί ώστε στην νέα ισορροπία στο δοχείο να υπάρχουν 7 mol A;
- α. Αύξηση του όγκου του δοχείου με σταθερή θερμοκρασία.
  - β. Αφαίρεση ποσότητας A με ταυτόχρονη μείωση της θερμοκρασίας.
  - γ. Προσθήκη 3 mol Δ με σταθερό όγκο και θερμοκρασία.

δ. Προσθήκη 2 mol Γ με σταθερό όγκο και θερμοκρασία.

Μονάδες 4

A5. Η αντίδραση $A(g) + B(g) \rightarrow 2\Gamma(g)$ με $\Delta H = -250 \text{ KJ}$ έχει ενέργεια ενεργοποίησης $E_a = 60 \text{ KJ}$.

Η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης: $2\Gamma(g) \rightarrow A(g) + B(g)$ είναι:

α. + 310 KJ

β. - 60 KJ

γ. - 190 KJ

δ. + 190 KJ

Μονάδες 5

A6. Δίνεται η παρακάτω αντίδραση: $2A(g)+B(g) \longrightarrow 3\Gamma(g)+2E(g)$. Ποιος από τους παρακάτω λόγους εκφράζει την ταχύτητα της αντίδρασης;

α. $3 \Delta[\Gamma]/t$

β. $-1/3 \Delta[\Gamma]/t$

γ. $-2 \Delta[A]/t$

δ. $-1/2 \Delta[A]/t$

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες χωρίς αιτιολόγηση:

α. Η ταχύτητα των περισσότερων αντιδράσεων ελαττώνεται με την πάροδο του χρόνου.

β. Η αύξηση της θερμοκρασίας, αυξάνει την τιμή της K_c μιας εξώθερμης αντίδρασης.

γ. Το HCO_3^- (όξινο ανθρακικό ανιόν) συμπεριφέρεται μόνο σαν οξύ κατά Bronsted – Lowry σε υδατικά διαλύματα.

Μονάδες 5

B2. Σε δοχείο έχει αποκατασταθεί η χημική ισορροπία: $C(s) + CO_2(g) \rightleftharpoons 2CO(g)$ $\Delta H > 0$

α. Να εξηγήσετε πως μεταβάλλεται η θέση της χημικής ισορροπίας αν πραγματοποιηθούν οι εξής μεταβολές:

- αύξηση της θερμοκρασίας με σταθερό όγκο
- μείωση του όγκου του δοχείου.

Μονάδες 7

B3. Ορισμένη ποσότητα PCl_5 διασπάται σε δοχείο, οπότε αποκαθίσταται η ισορροπία $PCl_5(g) \rightleftharpoons PCl_3(g) + Cl_2(g)$.

Στη συνέχεια αυξάνουμε την πίεση με μείωση του όγκου του δοχείου χωρίς αλλαγή της θερμοκρασίας. Να αιτιολογήσετε πως μεταβάλλονται:

i. Οι μάζες των αερίων.

ii. Η απόδοση της αντίδρασης.

iii. Οι συγκεντρώσεις των αερίων της ισορροπίας.

iv. Τα συνολικά mol των αερίων της χημικής ισορροπίας.

v. Η πυκνότητα του μίγματος ισορροπίας.

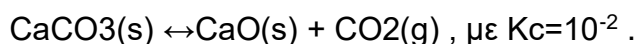
Μονάδες 7

B4. Διάλυμα άλατος NH_4A έχει $\text{pH} = 8$. Με δεδομένο ότι η K_b της NH_3 είναι 10^{-5} να εξετάσετε αν η τιμή K_a του HA είναι μεγαλύτερη, μικρότερη ή ίση του 10^{-5} .

Μονάδες 6

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Σε κενό δοχείο σταθερού όγκου 20L, εισάγουμε 2mol στερεού CaCO_3 σε υψηλή θερμοκρασία και πραγματοποιείται η διάσπαση του CaCO_3 που περιγράφεται με την χημική εξίσωση:

Ο όγκος των στερεών θεωρείται αμελητέος σε σχέση με τον όγκο του δοχείου.

α. Να βρεθεί η ποσότητα (mol) του CO_2 στη χημική ισορροπία που αποκαθίσταται.

Μονάδες 3

β. Στην κατάσταση χημικής ισορροπίας προσθέτουμε 0,1 mol CO_2 στην ίδια θερμοκρασία (και χωρίς μεταβολή του όγκου). Να βρεθούν οι ποσότητες (mol) όλων των ουσιών στη νέα χημική ισορροπία που θα αποκατασταθεί.

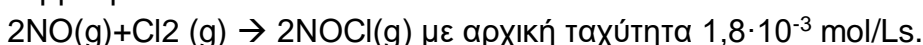
Μονάδες 5

Γ2. Υδατικό διάλυμα Δ1 περιέχει NH_3 συγκέντρωσης 0,1M. 100 mL του Δ1 αραιώνονται με x L νερού και προκύπτει διάλυμα Δ2. Το pH του Δ2 μεταβλήθηκε κατά 1 μονάδα σε σχέση με pH του Δ1. Να υπολογίσετε τον όγκο x του νερού που προστέθηκε.

Δίνονται: Η σταθερά ιοντισμού της NH_3 : $K_b = 10^{-5}$, Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta = 25^\circ\text{C}$, όπου $K_w = 10^{-14}$. Για τη λύση του προβλήματος να χρησιμοποιηθούν οι γνωστές προσεγγίσεις.

Μονάδες 6

Γ3. Σε κλειστό δοχείο σταθερού όγκου 1 L εισάγουμε 3 mol NO και 1 mol Cl_2 , θερμαίνουμε στους 527°C , οπότε γίνεται η απλή μονόδρομη αντίδραση σε σταθερή θερμοκρασία:

α. Ποια είναι η σταθερά ταχύτητας της αντίδρασης;

β. Ποια θα είναι η ταχύτητα της αντίδρασης, όταν περισσεύουν 0,4 mol Cl_2 ;

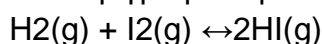
γ. Ποια θα είναι η ταχύτητα της αντίδρασης όταν περισσεύει 1 mol NO ;

δ. Ποια ήταν η αρχική ολική πίεση, ποια η πίεση τη στιγμή που περισσεύουν 0,4 mol Cl_2 και ποια τη στιγμή που περισσεύει 1 mol NO ;

Μονάδες 11

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Ένα μείγμα $\text{H}_2(\text{g})$ και $\text{I}_2(\text{g})$ με αναλογία mol 3:2 αντίστοιχα, περιέχει 25,4 g I_2 . Το μείγμα αυτό εισάγεται σε κενό δοχείο σταθερού όγκου σε υψηλή θερμοκρασία κι αποκαθίσταται χημική ισορροπία που περιγράφεται με την χημική εξίσωση:

Στην κατάσταση χημικής ισορροπίας βρέθηκε ότι η αναλογία mol I₂ και HI είναι 1:18 αντίστοιχα. Να υπολογίσετε:

- α. Την ποσότητα σε mol κάθε ουσίας στην κατάσταση χημικής ισορροπίας.
β. Την K_c της δεδομένης χημικής ισορροπίας, στην παραπάνω θερμοκρασία.
Δίνεται Ar(I)=127.

Μονάδες 5

Δ2. Η πρότυπη ενθαλπία καύσης αλκανίου (A) είναι $\Delta H^{\circ}_1 = -2936$ kJ/mol, η πρότυπη ενθαλπία σχηματισμού του (A) είναι $\Delta H^{\circ}_2 = -600$ kJ/mol. Να βρείτε το μοριακό τύπο του αλκανίου αν η πρότυπη ενθαλπία σχηματισμού του CO₂ είναι $\Delta H^{\circ}_3 = -376$ kJ/mol και του H₂O είναι $\Delta H^{\circ}_4 = -276$ kJ/mol.

Μονάδες 3

Δ3. Διαθέτουμε τα υδατικά διαλύματα:

Διάλυμα Y₁: ασθενές μονοπρωτικό οξύ HA 0,1M

Διάλυμα Y₂: NaOH 0,1M Δ1. Αναμειγνύουμε 20 mL διαλύματος Y₁ με 10 mL διαλύματος Y₂, οπότε προκύπτει διάλυμα Y₃ με pH=4.

α. Να υπολογιστεί η σταθερά ιοντισμού K_a του HA.

Μονάδες 2

β. Σε 18 mL διαλύματος Y₁ προσθέτουμε 22 mL διαλύματος Y₂ και προκύπτει διάλυμα Y₄. Να υπολογιστεί το pH του διαλύματος Y₄.

Μονάδες 3

Δίνεται ότι:

• Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta = 25^{\circ} \text{C}$, $K_w = 10^{-14}$, Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

Δ4. Διαθέτουμε τα υδατικά διαλύματα:

• Διάλυμα A: CH₃COOH 0,2 M (K_a=10⁻⁵)

• Διάλυμα B: NaOH 0,2 M

• Διάλυμα Γ: HCl 0,2 M Δ1.

α. Να υπολογιστεί το pH του διαλύματος, που προκύπτει με ανάμειξη 50 mL διαλύματος A με 50 mL διαλύματος B.

Μονάδες 3

β. 50 mL διαλύματος A αναμειγνύονται με 100 mL διαλύματος B και το διάλυμα που προκύπτει αραιώνεται με H₂O μέχρι όγκου 1 L, οπότε προκύπτει διάλυμα Δ. Να υπολογιστεί το pH του διαλύματος Δ.

Μονάδες 4

γ. Προσθέτουμε 0,15 mol στερεού NaOH σε διάλυμα, που προκύπτει με ανάμειξη 500 mL διαλύματος A με 500 mL διαλύματος Γ, οπότε προκύπτει διάλυμα Ε. Να υπολογιστεί το pH του διαλύματος Ε.

Μονάδες 5

Δίνεται ότι: Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta = 25^{\circ} \text{C}$, $K_w = 10^{-14}$, Κατά την προσθήκη στερεού σε διάλυμα, ο όγκος του διαλύματος δε μεταβάλλεται, Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.